

TEREZA ADAMUSOVÁ

KNÍŽE

 E-KNIHY
JEDOU

Tereza Adamusová

KNÍŽE

Psáno na motivy příběhu larpu Černobor, pořádaného DDM
hl.m.Prahy.

www.cernobor.org

V knize byly použity úryvky z následujících hudebních skladeb:

Hej, Sokoły by *Tomazs Padura* (1801–1871) – kap.28 a 37

Konh (1994) by *Ljube* (est.1986) – kap.42

*Na věčnou památku larpu Černobor v letech 2016 a
2017.*

Pavlině Chládkové za podporu a propagaci.

*Později se mnohokrát přesvědčí,
že kořenem ideologických příznil a nenávistí
nebývá vždycky prvotní potřeba zlepšit stav světa,
ale někdy jen křečovitý pokus
přehlušit vlastní beznaděj.*

- Pavel Kohout

Část první

*Hej, tam v dálkách Černé vody
Sedlá koně kozák mladý
Smutně loučí se s dívčinou
Ještě smutněji s Ukrajinou*

*Ona sama tam zůstala
Vlaštovečka moje malá
A já tady v cizí zemi
Dnem i nocí teskním po ní*

*Žal, žal za dívčinu
Za zelenou Ukrajinu
Žal, žal, srdce bolí
Z té tesknoty, z té nevoli*

*Víno, víno, víno dejte
A až umřu, pochovejte
V hlíně širé Ukrajiny
Vedle hrobu mé dívčiny*

*Hej, hej, hej, sokoli!
Oblétejte hory, lesy, doly
Zvoň, zvoň nad krajinou
Nad mou drahou domovinou*

*Hej, hej, hej, sokoli!
Z výšky hled'te na to všechno,
co nás bolí
Zvoň, zvoň, zvoň, zvonečku*

1.

*Přesila noci, strašná bouře tíha
A nepřítelův kryt.
Tam viditelný prastrach na nás číhá.
Statečný muž tam přesto musí jít.*

- Robert Browning: Předtucha

Těžká modravá mlha stoupající z vlhké lesní půdy prostupovala prastarým smrkovým lesem a znemožňovala oku prohlédnout skrz její studený závoj. Divoký hvozd, místo mnoha bitev a krveprolití, příčina odvěkých sporů, po dlouhá staletí nepřestával děsit ty, kdo do něj, byť jen jednou, vkročili. Hrobové ticho, v němž se klapot koňských kopyt a vlastní dech zdají být uši rvoucím hlukem, a jen prohlubují neklid v duši každého živého tvora, přerušuje ostré krákání mrchožravých krkavcovitých ptáků, kteří se schovávají ve větvích, sedí jako temné sochy a posměšně pokukují po skupince jezdců. Koně jsou napjatí, lekaví a stále vzpurnější.

To se mladý knězic na příkaz svého otce vypravil přes širokou Poljanu a Černoborský hvozd, aby diplomaticky vyjednával s baronem Rammwaldem o té prokleté půdě Pomezí. Žádná výprava do této oblasti není bezpečná a nikdo nebude ušetřen nehostinnosti a

zákeřnosti černých smrčín, v nichž dlí smečky lapků a hrdlořezů. Přesto válkami vyčerpaná Poljana nemá na výběr; musí udělat všechno pro to, aby se spory vyřešily bez bitev a krveprolití. Přestože poljanští kozáci neznají ani strach, ani pokoru před vrangenským praporem, veškerá jejich tuhost a houževnatost nestačí k tomu, aby si právo na Pomezí mohli donekonečna vykupovat vlastní krví.

Jenže starý pan Rammwald, čestný a spravedlivý člověk a vládce černoborského léna, byl před rokem zabit a jeho syn se v jednání svému otci jen pramálo podobal. Prohnaný a lstivý jako liška, slizký jako had, zjevně neměl žádný zájem o vyjednávání s poljanskými psy, jak se vlčím kozákům ve Vrangenu i v Pomezí nadává. Pozharski věděl, že dohodnout se s ním bude víc než obtížné, ale právě do této ambiciózní výpravy musela Poljana vložit své naděje, a tento mimořádný úkol přidělil svému synovi.

Výprava složená z desítky jezdců a tří povozů naložených zásobami měla za sebou dlouhé dva týdny cesty, v sedlech museli jezdci překonat nebezpečné lesy, nekonečné poljanské stepi a vlnité kopce, přebrodit řeky a přelézat strmé stráně. Přechkali mnoho chladných nocí pod hvězdami i deštivými mračny, ošlehání silným větrem na žlutavých pláních, neustále se museli mít na pozoru před lapky i divokými zvířaty, před vlky, rysy a medvědy, kteří si dělali zálsuk na jejich koně, před vzteklými liškami a lasicemi. Měli s sebou i cvičeného loveckého sokola, který z výšky ulovil i zvířata větší, než byl on sám. S každým dalším dnem se pánové více a více těšili, až konečně dorazí do cíle, radovali se z ubíhající krajiny a po večerech se v myšlenkách vraceli na svou rodnou Poljanu. Ale jakmile se začali

přibližovat k Černoboru, jejich krok se zpomalil a nejistota je zbrzdila. Přes temný, zarostlý hvozd se nikomu z nich jít nechtělo, ale co naplat, jiná cesta k jejich cíli nevedla. Se srdcem rozechvělým a hrdlem staženým jako v šibeniční smyčce, vykročili vstříc temnými pověstmi opředěnému území.

V lese už strávili dva celé dny a dvě noci. Snažili se postupovat bez přestávek co možná nejtíšeji a nenápadně, noční hlídky museli posílit a lucerny schovávali pod plachty, aby nezářily do lesa a nepřitahovaly nechtěnou pozornost. Kvůli neutuchajícím sporům bylo Pomezí plné vrangenských povstalců, kteří by poljanského knížete na půdě, jenž prohlašovali za svou, nesnesli. Čím déle byla panská výprava v lese, tím nervóznější se stávala. Každý zvuk a pohyb je děsil a někteří z jezdců začínali být paranoidní. Třetího dne se navíc nebe zatáhlo, vzduch ztěžknul a nepříjemně se ochladilo. Vlhkost prožírala dřevěné vozy i kožené koňské postroje, jako kdyby už byl podzim. Pochmurná a tísnivá atmosféra jen popoháněla jezdce, aby se z těchto děsivých končin dostali co nejdříve.

Za Pomezím, kde počínalo území Vrangenské marky, se k dohodě měli dostavit mnozí představitelé. Sám baron jí přítomen nebude, poněvadž jej Vrangem potřebuje někde jinde, na břehu řeky Tor pořádá výboje na Langardii a z hor pak i na Meervall, a tak dohodě přihlíželi cizí mužové včetně zástupce města Orlenburk, Victora Wittensteena. Baron totiž dlužil orlenburským pánům značný obnos peněz, který si od nich kdysi vypůjčil. Bylo tak i v jejich zájmu, aby baron získal plnou moc nad Pomezím, a z jeho nerostných nalezišť vytěžil suroviny, jimiž splatí dluh. Jenže Pomezí, jak všichni věděli, je

odvěká brána do Poljany a poljanský nárok na Pomezí nelze ignorovat a vzhledem k agresivitě, s jakou by kozáci bránili svou zem, bylo lepší domluvit se.

Knížecí doprovod byl malý, kvůli řádění banditů a vrangenských vzbuřenců, kteří se postaví na odpor i baronově příkazu nechat poljance projít hvozdem a překročit hranice, kníže usoudil, že menší družina se krajem prosmýkne rychleji, hbitěji a méně nápadně. Všichni měli rychlé koně a ostré šavle, které si se vzpurnou lůzou poradí. Tak jako tak, výprava byla pořád rizikem, snad i proto starý kníže Pozharski vyslal místo sebe svého mladého syna, Petra Michala. Poljana nemohla riskovat, že starý kníže někde v Černoborském hvozdu přijde o hlavu nebo bude zajat. Musel zůstat doma, aby panoval.

„Zatracená mlha,“ bručel starý vozka, „ani slunce není vidět na obloze. Cožpak už nemělo být dávno poledne? Vždyť se ani nerozednělo.“

„Tobě se to, Šediváku, mluví!“ odsekl mu jeden z jezdců. „ty si sedíš na voze, vpředu i vzadu tě hlídáme my, co mám asi tak říkat já, který jedu v čele? Na cestu pořádně nevidím, ani zvířata v lese nevidím, ba ani lapky bych nemusel vidět! Koně klopýtají, ani oni si nevidí pod kopyta, boří se do bahna, mokré kameny klouzají. Snad ty hyeny dřív uslyšíme, než uvidíme!“

„Já slyším akorát vrzání kol a klapot kopyt,“ ozval se druhý jezdec, „tak mlčme, ať nás odnikud nepřekvapí.“

„Já slyším potok,“ promluvil potichu kněžic, „nebo snad řeku. Musí být někde před námi.“

„Bohyně, to se budeme muset brodit? Břehy budou rozbředlé a kluzké! A lesní potoky mívají hluboká koryta. Koně upadnou, vozy zapadnou do bláta, kola uvíznou. A jestli jsou ty břehy zarostlé, nedej Bohyně, abychom se v té ledové vodě utopili!“

„Už mlč, Šediváku!“ okřikl ho jezdec.

„Ale pokud uvízneme, jsme snadná kořist pro bandity,“ poznamenal druhý jezdec, „co když právě na to čekají?“

„Myslíš, že by si tam za námi dovolili? Bez koní, s těžkými meči a v prošívané zbroji by se sami utopili jako krysy.“

Zanedlouho skutečně dorazili k pěnícímu se vodnímu toku, který zurčel a šuměl po svahu dolů. Jak se jezdci obávali přepadení, reliéf krajiny, která se jim za mladým smrkovým porostem otevřela, je uklidnil. Břeh řeky byl travnatý a bylo z něj vidět po proudu i proti proudu široko daleko. Z lesa na druhém břehu řeky vylétl černobílý konipas a bezstarostně usedl do trávy, v níž začal přecházet a hledat potravu, kývaje dlouhým černým ocáskem. Také tlumené prozpěvování kosa prozrazovalo, že ani z druhého břehu žádné nebezpečí nehrozí. Celý les byl klidný a tichý, v této části se stromy rozestupovaly a bylo tak možno pohlédnout hluboko do lesa. Nic se v něm ani nepohnulo.

Jezdci se rozhlédli, neuvidí-li nějaký brod, přes který by mohli projet vozy, pak stočili koně po svahu dolů a přešli dobrých padesát

kroků, než našli mělké místo, kudy mohli řeku přejít. Koně se v řece napili a voda jim spláchla bláto z nohou, než se při výstupu na břeh stačili znovu zamazat. Ale marně jezdci pátrali očima po lesní cestě, neboť mezi stromy se vozy neprotáhnou. Vrátili se nahoru k místu, kde se jejich stezka svažovala na travnatém břehu do vody, ale na zalesněné straně k jejich překvapení už nepokračovala. Nezbylo jim, než pokračovat podél lesa a doufat, že co nejdříve na nějakou stezku narazí.

Čím dál se po břehu dostávali, tím více si jezdci začínali uvědomovat své ohrožení. Les je ve stínu a špatně do něj vidí, zato jejich siluety jsou z lesa proti světlu dobře viditelné. Jezdci si také všimli, jak se les na kopci stává hustším a znovu jej prorůstá mladá smrčina, skrz kterou nevidí, a v níž může číhat nebezpečí. Z druhé strany tekla řeka, jejíž koryto se směrem k prameni zužuje, ale o to je hlubší a proud je dravější. Kdyby na ně tady z lesa zaútočili bandité, neměli by kam utéct. Les je příliš hustý, řeka příliš dravá, břeh se zvednul, a tak by z něj koně spadli. Jezdci museli jet v husím zástupu za sebou, ale i tak se koně na zužující se bahnitý břeh sotva vešli.

Jezdci nevydali ani hlásku a s ušima nastraženými naslouchali okolí, ale hukot proudu byl stále silnější, jak voda padala úzkým korytem, valila se přes kameny, pěnila se a točila ve vírech. Ptáci z lesa utichli, a když družina konečně uzřela rozestupující se stromy, objevila cosi, co vypadalo jako zarostlá pěšina, dávno už však nevyužívaná, kamenitá, mrtvá a zahalená do mlhavého oparu. Neměli ponětí, kam může vést, a její chladné vzezření a ticho je děsilo. Zastavili se, chvíli se snad rozhodovali, jestli půjdou dál, ale neměli na

výběr, jiná cesta tu nebyla. Vozy se na ni vejdou, ale jen tak tak. Jeli na koních, byli ozbrojeni, ale přesto se cítili zranitelní jako bažantí kuřata krčící se v trávě. Poutník, neozbrojený obchodník nebo chudý pocestný by se sotva odvážili pustit se po této stezce, která se kroutila, mizela v mlze, a jak šumění řeky sláblo a ztrácelo se v dáli, utvářelo se všude kolem hrobové ticho. Jezdci se semkli kolem kněžice a vozů. Ze strachu a z očekávání nebezpečí by tu jeden hravě zešílel.

2.

*„Kdo je tam vedle? – Ten sinavý stín,
Jenž přichází si pro svou daň už v dnešní den?
Setkám se záhy s ním?“
„Ano, je to on sám; a setkáš se záhy s ním.“*

- Thomas Hardy: Kdo je tam vedle

Tajemná stezka zavedla družinu tak hluboko do lesa, že už si ani nebyli jisti, jakým směrem se vlastně ubírají, nebo kde les končí. Stromy byly tak vysoké a mlha tak hustá, že nebylo znát, odkud slunce svítí. Cesta se tak klikatila, že stále více připomínala bludný kruh. Bez pojmu o čase a prostoru bylo zatěžko se rozhodovat. Když dorazili na rozcestí, kde se křížily dvě stezky, všechny tři cesty jim připadaly stejné a nedokázali určit, po které by se měli dát. Tohle musela být jistojistě ta nejpustší a nezapomenutější část černoborského hvozdu. Tyto stezky vypadaly, jako by je lidé naposled využívali za dob Říše. Ani stopy po zvěři zde nebylo, v korunách stromů nezpívali ptáci, ba ani po hmyzu nebylo ani památky. Podivné končiny, ještě prázdnější než nejnáchodnější poljanská step, až se jezdci v duchu sami sebe ptali, jak může někdo o takovou divočinu vést války a jak vůbec může někdo o takový kus půdy vůbec stát.

Vydali se cestou, která se jim zdála být nejmíc osvětlena, v naději, že je vyvede z této části lesa, ve které bloudili. Příliš si však nepomohli, neboť když stromy prořídly a krajinu před nimi zalilo světlo, spatřili obrovskou plochu zarostlou bolševníkem a hnijícím rákosem plnou bahna, z něhož se v hejnech zvedali komáři a mouchy; močál, který snad kdysi býval rybníkem nebo jezerem, a z něhož se po okolí nesl pach tlení a vlhké hniloby.

„Snad nám samotný ďábel připravil takovou cestu!“ zaklel první jezdec.

„Co teď? Vrátime se zpátky na rozcestí?“ otázal se druhý.

Podívali se na močál a raději skutečně obrátili koně a vydali se zpět. Když se však začali přibližovat ke křižovatce, koně zneklidněli a nastražili uši směrem k lesu. Jezdci na povel kněžice zastavili. Něco je pozorovalo. Uviděli příkrčený stín, jak se plíží mezi stromy, a po obou stranách se zjevovaly další.

„Tohle nejsou kanci!“ zašeptal kněžic a hmátl po šavli. Jezdci vytasili, ale v tu chvíli se na ně seběhlo pět lapků, kteří vyběhli ze tří stran a odřízli družině křižovatku. První dva pobili, jenže z lesa vyběhli další a začali se sápat po vozech. Ani rozčtvrcené hlavy jejich společníků je nepřiměly držet se dál. Za pár minut jich bylo patnáct a družině se nedařilo bít je všechny. Byli jako smečka hladových psů, úskoční, snažili se zranit koně a strhnout jezdce na zem. Jedinou cestou ven bylo pustit se tryskem přes močál a doufat, že je spasí. Lapkové neměli koně, nemohli by je tedy dohnat.

Kněžic zavelel k ústupu a družina s vozy se pustila zběsilým cvalem po cestě nazpět k močálu. Horlivě pobízeli poděšené koně a

šavlemi se snažili prosekat si cestu. Jenže čím dál od suchého břehu se dostávali, tím měkčí byla půda a koně se do ní začali bořit. Jezdci se přes bláto ještě dostali, byť koně hodně zpomalili, ale kola vozů v něm uvízla. Koním už docházely síly, nedokázali vůz utáhnout a sami se do bláta zabořili až po kolena. Dva vozy se přes nejhorší část močálu dostaly, ale jeden se naklonil a zapadl tak, že jej ani pár koní nevytáhl. Tři jezdci zůstali u zabořeného vozu, aby jej bránili, zbylých šest se shluklo okolo kněžice a dvou vozů, ale na druhé straně močálu na ně čekala banda více než dvaceti mužů ozbrojených meči a tesáky. Byla to past – bandité se nechtěli družiny zmocnit na rozcestí, jen předstírali výpad, aby koně nahnali do močálu, o němž věděli, že v něm uvíznou, a druhá skupina banditů je mezitím obklíčí a zabrání jim dostat se z něj ven.

Rozhořela se bitva. Jezdci měli díky koním a lehkým šavlím výhodu, ale banditů byla značná přesila. Skupina od rozcestí přiběhla a zmocnila se uvízlého vozu. Jezdce strhli z koní a dobili na zemi. Bandité z lesa začali střílet z kuší a další tři jezdce zneškodnili. Zůstal už jen kněžic a tři poslední kozáci. Bandité se zmocnili zbývajících dvou vozů. Už nebylo možné je porazit, poslední nadějí by útek. Čtyři jezdci se pokusili prosekat si cestu a cvalem zmizet v lese. Jeden byl záhy zastřelen, zbylým lapkové odřízli cestu. Obklíčili je v kruhu a vrhli se na koně, kteří se v panické hrůze vzpínali a kopali kolem sebe.

Kněžic se zoufale oháněl šavlí ve snaze udržet si lapky co nejdál od těla. Pobíl jich půl tuctu, než se mu smyčka z provazu zachytila za roh a lapkové jej strhli z vysokého hnědáka na zem. Pád na záda mu

vyrazil dech, šavle mu vyletěla z ruky a zašustila v listí. Než se stačil zvednout, lapkové mu svázali ruce i mordu a čímsi velkým a tupým jej praštili po hlavě. Okamžitě ztratil vědomí. Tmavá krev vytrysklá z nosu mu stékala po chřípí a bradě a v těžkých kapkách se vsakovala do země. Lapkové jej hodili do jednoho z vozů, pochytili kozácké koně a odebrali se do hvozdu s veškerou svou kořistí. V lese a v močále zůstalo ležet pobito na sedmnáct lupičů a dvanáct vlčích kozáků, ale v těchto místech se o nich nikdo nikdy nedozví.

Bandité se skryli ve stinné rokli, ve které měli svůj tábor. Přivázali koně k padlému stromu a začali vynášet z vozů vše, co v nich našli. A samozřejmě bylo potřeba rozhodnout se, co provedou se zajatcem. Když odkryli plachtu vozu, byl již znovu při vědomí, leč otřesen, šilhal na ně kalným zrakem, cenil zuby, od krve celé růžové, a hlasitě na ně syčel, jako když se šavle tasí z pouzdra. Zbraň, opasek a část oděvu mu vzali, když byl ještě v bezvědomí, bílou košili měl potřísněnou vlastní krví, která mu na obličejí seschla v nepříjemnou černavou krustu.

Muž s tváří rysa jej vyvlekl z vozu a táhl kamsi pryč. Kněžic se vzpouzel a vzdoroval, ale nebylo to nic platné.

„Necukej se, hade!“ zasupěl na něj lapka, zatímco jej přivazoval ke stromu, „nebo tě, ty poljanská špíno, zaříznu jako podsvinče!“

Pod mohutným smrkem zůstal kníže svázaný, nemohl se pohnout, jen se rozhlížel okolo sebe. Teď si teprve mohl bandity pořádně prohlédnout. Byli to vesměs kocouři, rysi, lišáci a havrani, odění spíš jako vojáci, než jako chudí zloději. Někteří na sobě nesli barvy Vrangenu a jejich přízvuk byl čistě vrangenský. Knězic nepochyboval o tom, že jej zajali, aby se nedostal na mírové jednání a nemohl tak zabránit válce. Ale nemohl si být jist, zdali si je najal sám baron, nebo jsou to povstalci, o kterých vrangenská šlechta vůbec neví.

„Pohněte, chlapi!“ hulákal urostlý lišák na ostatní, „co tam máte?“

„Tady jsou jen nějaké deky a kožešiny. A pytel s obilím pro koně.“

„A v tom druhém?“

„Zásoby jídla a vaky s vodou, pane.“

„Peníze?“

„Tady jsme našli truhlici se čtyřiceti zlatými, ale ještě jsme neprohledali třetí vůz.“

„Tak s tím koukejte pohnout! Než se setmí, chci vidět všechno roztríděné!“

„Hej, pojdte mi někdo pomoci s těmi koňmi!“ volal žíhaný kocour, který sundával sedla z kozáckých koní.

„Pěkný herky to mají na té Poljaně,“ „ty sedla se nám můžou hodit. Necháme si je?“

„Samozřejmě, co bys s nimi chtěl ve Vrangenu dělat? Kozácký sedlo tu nikomu neprodáš, hlupáku!“

„A co koně?“

„To rozhodne šéf. Zatím tu zůstanou.“

„Koukni na toho hnědáka“, ukázal muž na knížecího hřebce, „ten vypadá na sakra rychlýho koně, toho bychom mohli dobře prodat!“

„Kolik za něj dají handlíři na koňském trhu?“

„Já bych řekl, že i třicet zlatých.“

„Třicet? Neblázni, já bych dal nejvíc dvacet.“

„Ale koukni na tu stavbu. To je dobrý chovný kůň, v Orlenburku by za něj bohatí kupci dali slušný balík.“

„A kdo myslíš, že ho bude tahat do Orlenburku? Co půjde na prodej, prodáme v nejbližším městě. A už přestaň žvanit, půjdeme na dřevo, než se začne stmívat. V tomhle počasí to bude brzo.“

Za pár hodin se zvedl vítr, ochladilo se a na les začalo padat šero. Kněžici najednou ubíhal čas nesmírně pomalu, ale nějak se nedokázal přinutit nad čímkoli přemýšlet. Bolela ho hlava a padala na něj únava, které neměl důvod se bránit. Ale přivázaný ke stromu se nemohl ani posadit, a hlasy jeho uchvatitelů a vrahů jeho družiny, z níž nepřežil jediný vlk, mu nedovolovaly zavřít oči. Tahle noc bude chladná a nekonečná jako čekání na Boží soud. Pro šlechtice je jen málo věcí horších, než nesvoboda a potupná smrt.

3.

Nikdy neselhávají, kdož zemřeli pro velkou věc.

- George Gordon Byron

Hejtman Kroczewski po večerech unaveně posedával v hospodě, popíjel a přemýšlel. Se svou kompanií trávil celé dny udržováním pořádku v neklidné Osadě, ve které si vrangenští zemané, mladí vojáci a lovci vyskakovali na poljanskou menšinu, a spory, intriky a násilnosti byly denním chlebem celého Černoboru. Nebýt jeho věrné pomocnice, Katrusji Zalozhnevy, zůstal by na organizaci kompanie sám. Vlci jsou sveřepé a tuhé plémě, a přestože jsou věrni smečce, ne vždy bylo snadné přimět je k poslušnosti. Obzvláště když se zpili, bývalo s nimi nelehké pořízení. Ale Kroczewski byl dobrý voják, zkušený, své vlky vždycky vedl dobře a oni to věděli. Byl k nim laskav, ale zároveň trestal odpor tvrdě, protože měli členové kompanie závažné důvody, proč jej poslouchat, vzpomínali na jeho hněv a zároveň mu nikdy nezapomněli jeho dobré srdce, byť jim pálenka a hluk stouply do hlav.

Dnes večer však popíjel sám. Venku už padala tma, nebe se zatáhlo těžkými mračny. V noci bude pršet. Chladný vítr si pohrával s korunami stromů, které zlověstně hučely. Kroczewski byl neklidný, třebaže sám nevěděl, co mu tak zhoršilo náladu, a po poljanském zvyku doufal, že mu pomůže se opít. Sám pil nerad, to radši někoho

pozval, ať pije za jeho peníze, ale hlavně ať není sám. Jenže dnes, jako kdyby tomu tak Bohyně sama chtěla, byl sám, venku se smrákalo a jeho jedinou útěchou bylo pití. Nechal si přinést kořalku, neb věděl, že dnes neusne. Lil do sebe sklenku za sklenkou, džbán brzy vyschnul, nechal si přinést další.

Bylo už dávno po půlnoci, když dopíjel. Byl již vyčerpán, ve spáncích mu silně bušilo, ale překvapivě ještě nebyl zcela opilý. Kroczewskiho jen tak něco nesložilo. Hloubal se ve svých chmurných myšlenkách, utápěl se v nicotném splínu. Pojednou se leknutím probral, škubnul sebou a zprudka se postavil, jako kdyby se chtěl dát na odchod, ale vzpamatoval se, promnul si oči a jako pod nesnesitelnou tíhou svých starostí klesl zpátky na lavici. Kořalka s ním začínala cloumat, mísily se v něm pocity strachu i hněvu zároveň, zcela bez příčiny, aniž by se od nich mohl odpoutat. Na střeše hospody zasyčel déšť, kapky začaly hlasitě pleskat o zem a ve výšínách zahřmělo. Melancholie, doprovázená hlasitou průtrží mračen a třepotavým světlem svícnu, svírala mysl poljanského hejtmána, který neměl ani tušení, kdo právě v tuto chvíli nocuje v lese.

Provazce studené vody zkrápěly zesláblé tělo kněžice Petra. Lýkové provazy trochu povolily, a tak se mohl aspoň posadit, ale voda kanoucí dolů po kmeni mu stékala na ramena, kapky pleskaly o štíhlou hlavu a sehnutou šíji, ve stejném množství stékaly mu po tváři a po hrudi. Promáčená bílá košile na jeho těle zprůhledněla, krvavé skvrny se rozpustily a v narůžovělých pruzích mu stekly až k pasu, kde na ně odkapávala voda mísená s krví rozpouštějící se mu na obličej. Vytržen ze svých mrákot zvedl promáčenou hlavu,

rozbolavělou od horečky. Provaz, jímž měl svázána zápěstí i mordu, mu rozedíral kůži. Promoklý a prochladlý, tisknouc se k mokré kůře a listí, nezamhouřil oči až do svítání, kdy déšť konečně zeslábnul, ale slunce nevyšlo až do samého poledne, aby jej osušilo.

Mezitím se v Osadě, necelé dvě hodiny před svítáním, potácel hejtman Kroczewski na okraji lesa. Ukolébán mrholením a opojen kořalkou si ani nevšimnul, že se za ním plíží postava zahalená do černého pláště. Hejtman pro svou skoro nic neslyšel a ve tmě neviděl, byl apatický, nesoustředěný a v otupělosti smyslů si vůbec nedával pozor na to, co se děje kolem. Osada spala, venku byla zima, vzduch byl vlhkem tak nasáklý, že při vdechnutí řezal do hrdla a pálil v hrudi jako v tuhých mrazech. Až když se postava přiblížila úplně k němu, otočil se a zmateně na ni mžoural. Byl to cizinec, který se potuloval kolem Osady, a nikdo přesně nevěděl, co tu dělá a co chce, ale v tmavé noci a v kápi by jej Kroczewski býval nepoznal, ani kdyby to byl někdo jemu dobře známý.

„Ščo ty zduriv?!“ zamumlal poljanským způsobem, ale odpovědi se mu nedostalo. Namísto toho uviděl, jak se v ruce cizince v matném světle zablýsklo krátké ostří. Zpanikařil a chtěl tasit šavli, ale že byl zpitý, ruku měl pomalou a cizinec na něj zaútočil. Zcela zmatený hejtman nestačil ani vykřiknout bolestí, když mu zarazil dýku do jater až po rukojeť, zakroutil s ní, a ještě udeřil hejtmana do hlavy tak, že se okamžitě skácel k zemi. Když dýku z jeho těla vytrhl, byl již nebohý Kroczewski po smrti. Ten had cizácký měl ho již předem vyhlédnutého a čekal na vhodnou příležitost jako hladová šelma. Nyní ji našel. Nikdo nic neviděl ani neslyšel a než se vzbudí první obyvatelé Osady, bude vrah už dávno pryč.

Toho rána se v Osadě rozezněly dva poplachy; poprvé, když kompanie zjistila, že jejich hejtman není nikde k nalezení, a tak Zalozhneva nechala po něm ihned pátrat.

Druhý, ještě strašlivější se ozval záhy, když byla v lese objevena hejtmanova mrtvola. Zpola zakrytá listím a větvemi, jako kdyby se ji někdo pokoušel narychlo zahrabat, bledá a pobodaná. Bylo znát, že od smrti uplynulo nanejvýš několik hodin. Kompanie především byla tímto hrůzným nálezem otřesená do základů, a nebýt pohotového jednání Zalozhnevy, která poručila vlkům, aby se u těla nezdržovali déle, než bylo potřeba a odvedla je pryč, byť za úzkostného vytí a bědování, byli by Poljanci strnuli hrůzou jako zajíci, nebo možná i zcela přišli o rozum. Tak hluboký byl jejich vztah k padlému veliteli.

„Modlete se, vy psi!“ skučeli žalostně, v zármutku i v hněvu, „dnes v noci byl zavražděn vlk!“

Ohledávač prošetřil nalezené tělo, ale na otázku, kdo mohl Kroczewskiho zabít, nedokázal odpovědět nikdo. Ještě toho dne byl pohřben, v červené borové rakvi byl vypraven celou kompanií na lesní hřbitov, kam byli pohřbíváni všichni nebožtíci z Osady. To aby jeho duch nestrašil po hvozdu a nebloudil v nekonečném trýznění, požehnal mu kněz a úpěnlivě prosil Bohyni, aby si ubohého služebníka vzala k sobě, neb dobře sloužil víře i Osadě a zemřel rukou vraha jako mučedník. Založhneva, která měla ke Kroczewskimu nejbliž z celé kompanie a které i on vždycky nejvíc důvěřoval, mu v slzách smutku i vzteku přísahala na hrobě, že sama najde a náležitě potrestá jeho vraha a povede kompanii se svědomím a zodpovědností, jak by to byl činil on sám.

4.

Zlomené křídlo visí rozcupováno z roztržitého ramene;

Jestřáb vleče křídlo jako prapor z prohrané bitvy.

Už nikdy neužije nebe v čase, který mu zbývá,

Ale bude žít v hladu a utrpení po několik dní...

- Robinson Jeffers: Zranění jestřábi

Již druhého dne se zajatec rozstonal. Třebaže ran moc neutrpěl, ztratil poměrně dost krve a déšť, chlad a vítr jej vyčerpaly o to víc. Do rokle téměř nezasvítilo slunce, a tak zůstal prochládlý v promáčeném oděvu celý den. Odřeniny od provazu nemohly vyschnout a zanítily se, horečka zesilovala, kněžic myslel, že se mu hlava rozskočí jako zrající kaštan. Jedinou úlevou mu bylo, že v horečnatých mrákotách nevnímal okolní svět, ba i přestával cítit bolest. Vědomí se mu změnilo v bezmezný prostor chladné temnoty, v jehož středu tiše doutnalo a hrálo několik uhlíků života. Přes den se mu konečně podařilo vsedě usnout, ale pospával jen krátce, spíše než z únavy padal vyčerpáním do polovědomí. Netušil, co s ním bude, proč je tu držen a jestli bude zabit, nebo propuštěn. Předpokládal však, ve své bezmoci, že pokud jej nezamordují bandité, skoná chorobou, a když začal tušit blížící se konec, ve chvílích, kdy bděl, se zdlouhavě modlil.

Lapkové si jej nevšíмали, skoro by i zapomněli, že tam s nimi je. Důvod, proč jej nezabili spolu s kozáky, byl ten, že si všimli, jak jej kozáci chrání, a předpokládali, že by za něj mohli dostat výkupné, nebo vyzvědět nějaké informace. A kdyby ne, zabít jej mohou přece kdykoliv. Nechávali jej naživu, dokud nepřijede jejich pán, kterého očekávali v nejbližších dnech, aby rozhodl o tom, co se zajatcem udělat. Nijak se o něj však nestarali, byl přivázaný ke stromu jako dobytče, a pokud mezitím zdechne, tak ať. Bandité sami více počítali s tím, že jim ho velitel poručí zabít, než že by za něj chtěl někde vymáhat výkupné, ale pro jistotu jej prozatím nechávali naživu.

Lapkové totiž, což kněžic nevěděl, nebyli ani tak vojáci, jako obchodníci. Pracovali pro hospodu v Osadě, a jelikož se jim poslední dobou zrovna moc dobře nevedlo, přílejšovali si přepadáním pocestných, kteří vezli nějaké bohatství. Ač Vrangenci, nezajali ho z politických důvodů, ale kvůli třem zásobním vozům. Mysleli si, že je to obchodník, a tak chtěli jeho náklad. I proto je obsah vozu zarazil; očekávali peníze nebo zboží na prodej, ale našli jen potraviny a věci k nocování v lesích a stepích. O to spíš jim přišlo možné, že by se hospodský chtěl pokusit prodat alespoň zajatce. V jednom z vozů ležela jeho šavle, červený poljanský přehoz a čapka z liščí kůže, listiny, které lapkové stejně nedokázali přečíst, a pečetní prsten s vyrytým drakem, kterým se knížecí rod Pozharských a jeho spříznění prokazovali. Tady ve Vrangenském pohraničí jej však nikdo kromě poljanské kompanie neznal. Kdyby jej byli lapkové poznali, došlo by jim, koho zajali a oloupili, ale že v mladíkovi viděli jen podivného

pocestného, zacházeli s ním tak, jak uznali za vhodné – jako se zbožím k černému obchodu.

Mezitím v Osadě započalo pátrání po vrahovi hejtmana Kroczewského a po jeho motivu. Kompanie byla zmatená; když našli hejtmanovu mrtvolu, měl u sebe všechny peníze, zbraň, oděv i pečetní dračí prsten. Ze všech vražd, ke kterým v Osadě kdy došlo, byla většina z nich loupežná, oběti byly zabity pro svůj majetek, bylo jim odňato vše, co bylo cenné. A i když byl někdo zabit pro jiný důvod, alespoň měšec a zbraň mu byly ukradeny. A často byly mrtvoly ještě zohaveny tak, aby nebylo možno je poznat. Jenže vrah neučinil s Kroczewským nic z toho. Vypadalo to, že jej prostě jen zabil a odešel. Kroczewski byl sice váženým hejtmanem, za kterým stála četná smečka, ale nečinil nic, co by mohlo zapříčinit, že by se jej chtěl někdo zbavit.. Osadu držel Vrangon, hejtman neorganizoval ani vzpoury, ani odboje, a co všichni věděli, že v samotné Poljaně jej považují za zrádce, neboť jeho pán upadl v nemilost. Neměl důvod popuzovat poljanskou menšinu k rebelii, nikomu se do cesty nestavěl, nečinil nic nehodného. Kompanie nevěděla, proč musel zemřít, věděla jen, pro co zabit nebyl, a proto bylo nesmírně obtížné dopátrat se vraha.

K večeru se v táboře hospodských banditů konečně objevil majitel hospody, kterého tak očekávali. Přijel na koni až skoro potmě, aby nebyl v Osadě podezříván. Uvíтали jej s přihlouplým respektem a u ohniště poskakovali okolo něj jako vtíraví psi. Bylo jim nejspíš jasné, že jejich šéfa tak chabá kořist moc nepotěší. Povečeřeli u ohně,

popíjeli pálenku a horlivě nad něčím debatovali. Brzy se rozhovor stočil na zajatce.

„...a protože jsme v těch vozech žádný poklad nenašli,“ mluvil jeden z lapků, „a ti kozáci se utopili v bahně, zajali jsme tu podivnou psohlavou ještěrku, abychom z něj něco dostali.“

„Řekl vám něco užitečného?“

„Ten nepromluvil ani slovo, páč má hubu svázanou,“ vykřikl druhý lapka a ostatní se začali smát.

„Pokud ho ale budeme chtít prodat, měli bychom tak učinit rychle. Už z něj kouká nějaká nemoc,“ řekl další lapka, upíjejíc vodku z korbelu.

Skutečně, kněžic vypadal, jakoby se neměl dožít rána. Jeho bledá tvář zesinavěla, při každém nádechu pisklavě sípal. Z odřenin mu vytékala hnisavá krev a zasychala kolem ran, zorničky se mu tak potáhly mázdrou, že vypadal, jako kdyby už ani neviděl. Seděl nehybně, hlavu vyčerpáním zborcenou dozadu, týl opřený o strom a těžce oddychoval. Zcela pokořen a zlomen, očekával už jen smrt vykupitelku.

„Pánové, obávám se, že žádné výkupné nebude. Pamatujte, že tohle všechno děláme v utajení. Kde bychom měli výkupné vymáhat? Ti kozáci měli nepochybně namířeno do Vrangenu. Třeba tam na ně kdosi čeká a nás by pověsili, kdyby zjistili, že jsme je pobili, a že máme zajatce. A v Osadě jsou Poljanci, ne ne, z tohohle kšeftu asi už nic nebude,“ promluvil zatrpkle hospodský a potáhl z dýmky, „ale radši mi ho ukažte, i když pochybuju, že to něčemu pomůže. Radši ho

zabijeme a ukryjeme v močále. Ať si ho oplakávají kozáci, co je nám po něm!“

Zvedli se a zamířili ke starému smrku, kde byl zajatec svázaný. Ten už z dálky zaslechl jejich kroky, které šustily ve spadáném listí. Smrk byl nejstarším stromem v této části lesa. Všechna ostatní smrčina zde byla už v minulém století vykáčena a nahradila ji mladá bučina, proto byla země pokryta měkkou vrstvou tlejícího listí, které každým rokem opadalo. Na listí se sedělo lépe než na jehličí, a snad se na něm i lépe umíralo. Hospodský šel jako první a za ním bandité s pochodněmi. Uviděl bezvládné tělo v matném světle, ale ještě nemohl poznat, kdo to je.

„A postarali jste se o našeho poljanského hosta dobře?“ zeptal se s ironií v hlase.

„Tady není žádnéj penzion. Včera večer dostal vodu a tím to hasne,“ utrousil jeden z lapků, ale při pohledu na zajatcovu pevně svázanou mordu bylo jasné, že tenhle provaz nikdo nerozvazoval. Byl bez vody, bez potravy a bez úkrytu po téměř tři dny.

Lapka natáhl ke knežici pochodeň a hospodský jej celého spatřil. Najednou se jeho jízlivý pohled změnil ve vyděšenou grimasu. Vykulil oči, zbledl jako křída a dýmka mu vypadla z pootevřených úst. Lapkové zneklidněli. Několik minut hospodský jen zíral na šlechtice, který jako kdyby vycítil hospodského myšlenku, narovnal hlavu a zpřímá se zahleděl do tváře svým uchvatitelům. Světlo plamene se mu odráželo v šedých očích a i přes svázanou mordu jakoby se křečovitě usmál a posměšně vycenil zuby. Kdyby mohl

mluvit, nejspíš by se hospodského zeptal; „Tak přece víš, kdo jsem, vzácný pane? Poznáváš, koho jsi dal zajmout a poručil zabít?“

Když se hospodský probral ze svého hrůzného přemítání, obořil se vztekle na své poddané a uvědomující si, v jakém maléru se ocitli, stával se nepřičetným.

„Vy hlupáci!“ křičel lvím hlasem, „což nevíte, kdo to je?! Nepoznali jste, že je to šlechtic?“

Lapkové se zmateně podívali jeden na druhého. Chytili jej oblečeného jako kozáka, žádné větší bohatství u sebe neměl, koně obyčejné, všedně osedlané, jak měli poznat, že je to šlechtic?

„Pane, vypadal jako kozák! Jak by to mohl být šlechtic? Nemá ani cenného nákladu...“

„Ale je to drak!“ řval hospodský, „nenašli jste u něj pečetní prsten?“

„Ano, pane.“

„Sem s ním!“

Lapkové mu přinesli pečetní prsten. Hospodský si jej prohlédl a ruce se mu roztráslly. Jeho obavy se ukázaly býti pravdivé.

„Tohle je přece pečeť knížat, vy pitomci!“ hulákal hospodský na celý les, „vysoká poljanská šlechta! A tenhle váš ‚kozák‘ je určitě pokrevní potomek, když to není vlk! A jestli šel s doprovodem a s takovým nákladem až z Poljany, tak určitě do Vrangenu nejel na výlet!“

Posedali si kolem ohniště. Hospodský do sebe nalil korbek pálenky, aby se uklidnil.

„Beztak ho sem vyslali na nějaké jednání nebo jako posla, a to je velký problém, pánové, protože posel má imunitu proti zajetí, kterou

my jsme porušili, ba co víc, svázali jsme ho jako psa a teď tam u stromu chcípá. Někde ve Vrangenu na něj čekají, třeba už po něm pátrají a nás nabodnou na kůl, pověsí, postřílejí, hlavy nám usekají, až se dozví, co se s urozeným pánem stalo!“

Hlas se mu rozčilením třásl. Bandité si uvědomili, co provedli, a vypukla mezi nimi panika. Nevěděli, že zajali tak významného šlechtice, čímž se dopustili zločinu nejtěžšího, a vyděsili se při pomyslení, že po něm už pátrají pluky po celém Pomezí, a pokud ještě nepátrají, tak každým dnem pátrat začnou. Museli vymyslet, jak z toho maléru ven.

„Pustíme ho?“

„Ne, hlupáku! Všechno vyradí a než se vzpamatujeme, bude po nás!“

„No tak ho kuchnem!“

„Ano, zabijme ho!“

„Zbláznili jste se, chlapi? Chcete jen tak podříznout šlechtice?“

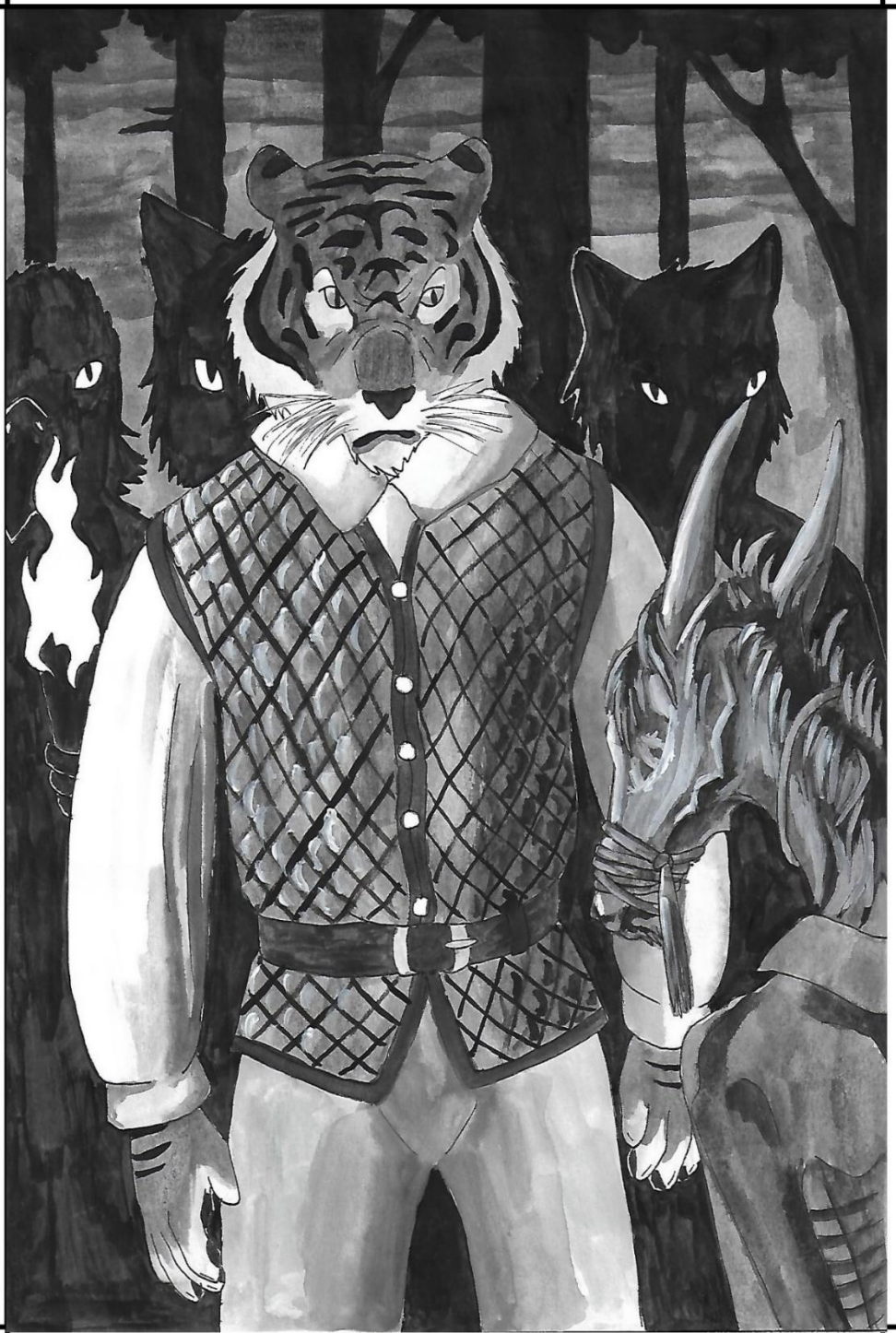
„No a co?“

„Je jisté, že po něm bude někdo pátrat, ale až zjistí, že jsme ho zabili, bude trest ještě horší, možná dojde i k válce. Poljanský šlechtic přepaden a zabit vrangenskou hospodou, to bude konec!“

„Zakopeme ho. Nikdo nic nepozná!“

„Ale jdi, prasata mrtvolu zvětrí, vlci ji vyhrabou a roztahají a co si počneš s dračími kostmi? Budeš je vydávat za zbytky ze zvěřiny?“

„Ale pustit ho nemůžeme, vždyť všechno ví a vyradí!“

„Když ho pustíme, třeba nám dá milost, nebo aspoň příjemnější smrt. Když ho zabijeme, Poljana ho pomstí, nás umučí a nabodnou na kůl, Osadu srovnají se zemí, s Vranginem budou válčit...“

„To není naše věc! Já tady nemíním chcípnout kvůli té bledé zdechlině!“

„Tak co s ním teda uděláme?“

Kolektiv umlknul. Hospodský do sebe nalil třetí korbel pálenky a začal být unavený.

„Myslím, že teď to nevymyslíme. Počkáme do rána a znovu to probereme. Zatím ho necháme naživu, zabít ho můžeme kdykoliv, ale oživit ne. A dejte mu někdo konečně tu vodu, ať do rána nechcípne!“

5.

Princ nikdy nepřijde. Každý to ví; a spící princezna je už možná mrtvá.

- Anne Riceová: Upír Lestat

Zalozhneva do rána seděla ve stanu komanie a neustále přemýšlela o vraždě Kroczewskiho. Uplynulo již mnoho dní, ale oni stále nemají žádné stopy. Když ho pochovávala, slíbila mu, že jeho vraha najde a potrestá, ale vyšetřování neprobíhalo tak, jak si představovala. Nedařilo se jí dostat svého slibu a komanie byla tímto neúspěchem frustrována právě tak, jako ona. Přemítali o všech indiciích už tolikrát, donekonečna a stále znova, ale k ničemu to nebylo. Nenapadl je žádný dobrý důvod, proč by někdo chtěl Kroczewskiho zavraždit. Jako kdyby to celé byl nějaký omyl.

Z pochmurného přemýšlení ji vyrušil mladý vlk, který vtrhl do stanu a vypadal, že má na srdci něco důležitého. Byl zadýchaný a trochu zablácený, zřejmě utíkal z lesa, ale na tváři měl úsměv.

„Snad mi neseš dobré zprávy?“ pozdravila jej hejtmanka. Upřímně si přála, aby tomu tak bylo. Řadu nocí téměř nezamhouřila oči, celé dny strávila v sedle svého drobného žlutáka, nebo pěšky pobíhala po lesích a hledala stopu jako lovecký ohař, neznaje zvěře, kterou je nucen štvát. Tohle nekonečné a nanejvýš marné trmácení na ní zanechalo nepěkných stop; v pohaslých očích zrcadlila se jí únava i bolest, neb tuhé kožené otěže jí rozedíraly ruce, a ani jezdecké

rukavice je nedokázaly ochránit. Na jídlo ani spánek neměla čas a už se začínala obávat, aby nemocí nemusila ulehnout. Její kompanie dělala vše proto, aby jí to břímě pomohla nést a pátrali ze všech sil, leč stále bezvysledně.

Zadýchaný vlk se však tvářil rozradostněně, a ještě než vůbec promluvil, to světýlko naděje probudilo znavenou duši Zalozhnevinu.

„Hejtmanko, neuvěříte, co jsme v lese našli!“

„Stopy? Vraha? Mluv!“

„To bohužel ne, paní, ale když jsme se prodírali smrčinou, našli jsme srnčí zdechlinu a na ní sedícího sokola.“

„Sokola? A co se sokolem?“

„Má zavázané pařáty. Někomu patří - a ten někdo určitě není odtud.“

„Zalozhneva se zamyslela. Sokoly u sebe mívala poljanská knížata jako symbol svého majestátu a zároveň je doprovázeli na výpravách, ba někdy i v bitvách. Na spárech mívali přivázaný zvoneček nebo rolničku, jejíž zvuk vedl družinu širou stepí a upozorňoval na zvěř nebo nepřítele. O tom vypráví i jedna z nejslavnějších poljanských písní.

„Jak je ovázán? Má na sobě něčí iniciály?“

„Na pravé noze má jakýsi kroužek z černé kůže je na něm je cosi namalované, ale nevíme, co to je.“

„Kde je teď?“

„Bratři jej přinesou z lesa.“

Zalozhneva opustila stan a zamířila k lesu, odkud již bylo vidět několik Poljanců. Jednomu z nich opravdu seděl na ruce černobílý

sokol. Chtěli jej přinést Zalozhnevě, ale sokol se náhle odrazil vlkovi od paže a sám přistál na napřážené rukavici hejtmanky, jako by jí snad chtěl sám něco říct. Zmateni tímto gestem zůstali kozáci stát.

„Ukaž se, krasavče,“ promluvila na něj a prohlédla si jeho pařáty. Na jednom z nich měl skutečně jakýsi kožený řemínek s obrázkem. Napoprvé vypadal jako nečitelně podepsaný, ale na druhý pohled v něm Zalozhneva rozpoznala obrysy draka. Srdce se jí rozbušilo. Tenhle dračí symbol by poznala kdekoliv.

„To je přece drak Pozharských...“ zašeptala v téměř posvátné hrůze, „kde se tady vzal? Přece neletěl až z Pozharcze.“

Celá kompanie si krátce na to uvědomila, že hejtman Kroczewski měl pečetní prsten s úplně stejným symbolem. Leckdo cizí by se mohl domnívat, že sokol patřil jemu – jenže nepatřil. Odkud se tedy vzal? Jakou roli hraje v případě vraždy hejtmana Kroczewskiho? Příliš mnoho otázek, příliš málo odpovědí a kompanie začíná být bezmocná. Kéž černobílý dravec vnese do pátrání trochu světla.

K poledni, když se kompanie zastavila před hospodou, střetli se ze se zástupcem Hansy, Viktorem Wittensteenem, který, ač podle jména pocházel z hansovního ostrova a města Wittensteinu, přišel do Osady z Orlenburku, kde už nějaký čas pobýval a zastupoval jej, neboť k jednání, které se mělo v Osadě odehrát, byla zapotřebí přítomnost vyslance z Hansovního města na pevnině. Orlenburku se otázka Pomezí týkala ze všech hansovních měst nejvíc, neb ležel k němu nejbliž, jeho hradby nemíjely vleklé rozbroje Poljany a Vrangenu a sám také část stával na té či oné straně, finančně podporoval, investoval a získával. A ostatní hansovní města jeho roli v těchto

válkách respektovala a nechávala Orlenburské pány, aby rozhodovali, proč se právě sem sjížděli obchodníci a šlechta ze všech měst, a tak Orlenburk v této pozici značně bohatl a stával se největším a nejsilnějším v celé Hanse.

Pan Viktor vypadal rozmrzele a na kompanii, zejména pak na Zalozhnevu, vrhnul otrávený, lehce vytýkavý pohled, který neušel pozornosti hejtmanky. Poslala kompanii, aby si odpočinula ve stanu, a sama dala se s ním do řeči.

„Bud' zdrav, vzácný pane!“

„Na věky věků,“ odpověděl Wittensteen.

„Jsem Katrusja Zalozhneva, hejtmanka poljanské kompanie, ve službách knížetství na Pozharczi a severovýchodní stepi. Mohu ti něčím posloužit, vzácný pane?“

„Já jsem Viktor Wittensteen, vyslanec města Orlenburku a zástupce Hansy. Přijel jsem teprve včera, rád bych však věděl, kdy z Poljany ráčí dorazit mladý pán, protože co jsem se ptal místních, ještě nepřijel. Snad byste o něm mohli mít nějaké zprávy?“

„Mladý pán?“ podivila se Zalozhneva, „očekáváte jej tady v Osadě?“

„Přesně tak.“ odpověděl Wittenstein, „měl dorazit z Pozharcze, kvůli jednání o budoucnosti Pomezí a hvozdu černoborského. Aspoň takové jsem já obdržel zprávy. Očekával jsem, že už tu dávno bude, ale zdá se, že ho po cestě něco musilo zdržet. Nu což, Pomezí se stále bouří, kdo ví, s kým se na tak dlouhé cestě chytil, dej Bohyně, aby se tu objevil brzy.“

„Není mi, pane, známo, že by do Osady dorazil poljanský šlechtic. Moji vlci už mnoho dní prohledávají les kvůli zločinu, který se zde odehrál...“

„Ano, slyšel jsem. Ošklivá příhoda. Nuž, přeji vám mnoho štěstí, hejtmanko, a poroučím se, už na mě čekají jinde.“

Zalozhneva se vrátila do stanu kompanie, kde mezitím celá smečka odpočívala po náročném dopoledni, které strávila pobíháním po lese bez přestávky. Hejtmanka byla rozhovorem s panem vyslancem velice znepokojena. Posadila se ke stolu a usilovně přemýšlela. Pan Wittensteen se zmínil o tom, že do Osady měl přijet „mladý pán z Pozharcze“. Koho tím myslel, snad knížecího syna? Že se tady měl zúčastnit jednání? Zalozhneva nevěděla o tom, že by měl přijet. A že tu prý měl už dávno být, to ji vyděsilo. Snad se mu něco stalo? Může snad i smrt Kroczewskiho nějak souviset s tím, co jí pan vyslanec pověděl?

Sokol, kterého kompanie objevila v lese, hlasitě zapištěl. Zalozhneva se rozpomněla na značku na jeho pařátu, záhy pak na pečetní prsten, který měl u sebe Kroczewski a který s sebou určitě nesl i mladý knězic. Wittensteen se zmínil o tom, že Pomezí se bouří, tím nejspíš myslel vrangenské vlastence, protože Poljanci by svému knížeti neublížili, v Pomezí by jej považovali za osvoboditele. Ostatně, proslýchalo se, že kolem Osady se pohybuje skupina Vrangenců, kteří by chtěli Poljance vyhnat z Černoboru válkou. A těm by se nějaké jednání Poljany, Vrangenu a Hansy určitě nelíbilo. A kdyby v lese narazili na poljanského šlechtice, který na jednání míří, nechali by ho snad jít?

Zalozhneva se zamyslela a náhle její tvář začala nabývat vyděšeného výrazu, takového, který nastává, když si někdo uvědomí nějakou příšernou pravdu.

Tihle Vrangenci by se určitě snažili zabránit poljanskému vyslanci, aby v Pomezí usiloval o převzetí Osady Poljanou, a pokud se nešťítí prolévat krev ve válce, vraždit, drancovat ani vyhlazovat, jistě by se nebáli sáhnout poljanskému kněžici na život. Nebo spíš tomu, koho za něj považují...

Zalozhneva vyskočila na nohy, až sebou vlci polekaně trhli. Její obličej pokryla smrtelná bledost, oči se zalily krví. Téměř v mrákotách se chytila za hlavu a klesla zpátky na židli.

„Všemohoucí Bohyně!“ vykřikla na celou Osadu, „„Už mi to dává smysl! Ach, to je příšerné! Bohyně, smiluj se nad Poljanou, netrestej nevinné své služebníky za křivdu nepřítelovu! Pozharski...“

Zmatení a poděšení nechápali ani slovo, ale když jim Zalozhneva řekla, co jí povídal pan Wittensteen, pochopili a zděsili se stejně jako ona. Totiž, Kroczewski byl skutečně zabit omylem; pachatel totiž chtěl zabít mladého knížecího syna, aby se jednání nemohlo konat, a Vrangeni by tak vyhnal poljanské obyvatelstvo z Černoboru. Jenže si ho spletl s hejtmanem, neboť oba nesli stejný pečetní prsten a poljanské barvy. Ale pakliže do Osady přesto nedorazil, znamená to, že si vrah mohl svou chybu uvědomit. Zalozhneva nemohla vědět, jestli kněžice Petra někde drží, nebo už není naživu, ale tak jako tak, pokud byl stále živ, něco se mu zajisté přihodilo a je ve velkém nebezpečí.

„Osedlejte koně! Obrátíme naruby celý hvozd, dokud ho nenajdeme, živého nebo mrtvého!“ křičeli vlci jeden přes druhého, „Vyrazíme okamžitě! Každá minuta je drahá, třeba ještě žije...“

„Ne.“ zarazila je Zalozhneva, „Ve dne už jsme pátrali dost. Odpočiňte si a nakrmte koně, vyrazíme před západem slunce a budeme pátrat celou noc. Pan Viktor určitě pověděl v Osadě, že se mladý pán ztratil, a ve dne budeme příliš nápadní. Všichni už vědí, že ho budeme hledat. V noci je les tišší a oheň ve tmě je dobře vidět. Máme-li najít nepřítele v lese, musíme jej zastihnout nepřipraveného.“

Tak učinili, nechali koně odpočinout, a když kotouč slunce visel těsně nad obzorem, vyrazili cvalem vstříc divokému boru. Na západě obloha hořela oranžovou září, jako kdyby lesy zachvátil požár. Vyrojili se komáři a ovádi kolem řeky a bažin, ale jezdce štvané hrůzou a obavami nemohlo nic zastavit. Hnali koně přes houštiny, přes kořeny, bez oddychu. Vzduch se našťestí ochladil, přesto však koně těžce funěli a pokrývali se potem a pěnou, ale hejtmanka vydala rozkaz, že je poženou rychle a nebudou odpočívat, ani kdyby z nich měli všechen dech vytřískat.

Zalozhnevě plynuly hlavou strašlivé myšlenky. Mladého knížecího syna, Petra Michala, si pamatovala z dob, kdy s Kroczewskim pobývala ještě kompanie na Pozharczi. Byla to snad nějaká slavnost, která je tam zavedla, možná právě Petrovy sedmnáctiny. Tenkrát si vyjeli na loveckou vyjížďku, ona, hejtmán Kroczewski, kněžic, jeho dobrý přítel Seweryn Kowalski z druhého oddílu kompanie a také Petřův bratranec Nikolaj. Byla to skvělá

vyjíždka, Zalozhneva na ni ráda vzpomínala. Jak se nasmáli, když Seweryn a Nikolaj závodili s kněžicem, kdo bez sedla dojde jako první k pobřeží, a jak se společně všichni proháněli po sluncem zalité stepi, v letech bezstarostného mládí. Sympatickým a charismatickým zdál se jí tehdy knížecí syn, v duchu však jako mladý lev, temperament zdědil po svých předcích. Od té doby už jej neviděla. Hrozně ji však zabořila představa, že v lesích najde jeho mrtvé tělo, a příšernou zvěst bude muset sdělit jeho starému a vládou už tak utrápenému otci. Hořela v ní sice pořád naděje, že je naživu, ale od vraždy hejtmana Kroczewskiho uplynulo už tolik dní... Ztratili spoustu drahocenného času. Mladý pán byl podle výpovědi pana Viktora víc než týden nezvěstný a s každou hodinou se zvyšovala pravděpodobnost, že je už mrtvý a že do Osady už nikdy nepřijede.

6.

*Proč ležím? Ležíme, jako kdybychom neměli na práci nic jiného, než
odpočívat...*

Nač čekám? Až zestárnu?

- Xenofón: Anabáze

Mladému kněžici se dny pomíchaly tak, že už zcela ztratil pojem o čase, který strávil v zajetí, i o čase, který právě plyne. Střídal se světlo a tma, horko a chlad, spánek a bdění, až se to všechno pomíchalo v jedno. Dlouhé dny tichého zírání do lesa otupily zajatcovy smysly, apatie znehybnila jeho myšlenky. Třebaže se o něj bandité začali víc zajímat, převázali jej na jiné místo a občas i napojili, byl neustále vyprahlý a zanedbaný. Horečka jej naštěstí přešla, ale hlavu měl stále svěšenou a nečinnou, oči pohaslé a kalné. Když si jeho uchvatitelé uvědomili, co je zač, přesunuli jej na druhou stranu rokle vedle uvaziště pro koně, pod plachtu, kterou přivázali mezi stromy, ale to bylo v zásadě to jediné, co se změnilo. Bandité si totiž stále nebyli jisti jeho osudem a počítali s tím, že ho každým dnem budou moci zabít, pokud jim hospodský rozkáže. Když jednoho večera porazili koně, který si na uvazišti při šarvátce s jiným hřebcem poranil přední nohu tak, že nebyl už k ničemu použitelný, dva dny jej pojídali a kněžici tu a tam hodili k nohám kost, a posměšné „Zemigryz ksiaze!“ se ozývalo z jejich mlaskajících mord, když drak usilovně natahoval

šiji, aby na psí pokrm vůbec dosáhl. Přes den jako kůň okusoval z hladu pampelišky, jak mu to jen provazy dovolily, protože mordou měl stále svázanou, ale dosáhl jen málo. Svalstvo po celém těle mu ochablo, páteř mu vystoupala zpod košile jako hrbolatý hřeben, žebra prosvítala kůží jako pruty z košíku, líce a jamky nad očima se propadly, kyčle, kolena a ramena se ostře vyrýsovala, kotníky, lokty a zápěstí se vykreslily tak, že se okolo nich utvořily prohlubně.

Nejmladší z banditů, nesmělý kocour, byl pověřen napájením zajatce. Přinesl vodu ve džberu, z jakého pijí koně, a nervózně přistoupil ke svázanému drakovi. Těžko dokázal skrývat svůj strach. Byl z těch, kteří ctili autoritu šlechty a báli se smrti. Z vysokého ještěra měl respekt, víc než ostatní v něm spatřoval ušlechtilou krev, jejíž nedotknutelnost je pro lůzu posvátná. Potichu se k němu přiblížil a natáhl třesoucí se ruku k jeho hlavě, ale drak byl již tak krotký, že ji ani nezvedl, jen mrknul mdlým okem a tlumeně si povzdychl. Kocour mu rozvázal uzel pod čelistí, ale nezbavil jej provazu úplně, jen ho povolil a uchopil za něj drakovu mordou jako za ohlávku, aby se drak mohl napít, ale nevyprostil se ze sevření. Ale kněžic byl natolik apatický, že neprojevil pražádný vzdor, jen sklonil krk a hlavu do džberu a pomalu pil.

„Jako kdybych napájel královského koně...“ řekl kocour potichu. Vskutku, připadalo mu hrozné, že tahle ušlechtilá hlava, poljanský šlechtic, pije z koňského vědra se zavázanou mordou jako dobytek a jako dobytek se musí pást, aby se vůbec udržel při životě. Tohle je urozená krev, avšak nyní přežívá v bídě, v jaké nežije ani taková

chudina, jako jsou zloději a lapkové. Nemluví, dívá se kamsi skrz něj, nebrání se jeho ruce, jakoby mu bylo již všechno jedno.

„Chudák, přišel o rozum. Stalo se z něj zvíře.“

Kocour by mu býval rád dal aspoň starý chleba, který dávají koním, ale bál se, že by jej hospodský vytrestal. Sice to byl nepřítel, poljanský pes, kterého kdyby pustili, všechny by je zahubil, ale kocour se nemohl dívat na to, jak je s ním zacházeno.

Drak přestal pít, očichal prázdné dno džberu a vytáhl hlavu ven. Pohlédl na kocoura podivným pohledem, unaveným, bez výrazu hleděl skrz něj někam do dálky. Kocour vytáhl z kapsy okoralou kůrku, rozhlédl se kolem sebe, a když si byl jist, že se nikdo nedívá, pokradmu ji vtiskl drakovi do zubů. Pak mu mordu zase trochu utáhl, ale že byl tak apatický a nevzdoroval, ze soucitu nechával mu „náhubek“ volnější, aby jej tolik neřezal. Pak s prázdným vědrem v ruce potichu odešel.

Ovšem drakova zdánlivá otupělost byla součástí jeho troufalého plánu. Když jej přešla horečka, mysl se mu opět rozjasnila a začal usilovně přemýšlet, jak se vysvobodit, přičemž vypadal otupěle a vyčerpaně. Důležité pro něj bylo zjištění, že jeho zápěstí se natolik ztenčila, že je provaz přestává stahovat. Pouta byla už docela zteřelá a kněžic věděl, že dřív či později jimi ruce protáhne. Nenápadně se proto snažil zápěstí vytáhnout, a pak znovu povoloval, čímž provaz stále víc rozedíral o kmen stromu, až se začínal rozpadat. Naštěstí jej nikdo neobhlížel. Kněžic si také neustále prohlížel tábořiště a všechno dění v něm. Zjistil, kam lakové schovali jeho oděv a šavli, jaké v noci dodržují hlídky, kudy přicházejí a odcházejí – a kudy by mohla vést

úniková cesta. Po řadu dní si v hlavě takto připravoval plán na útěk, uvolňoval provazy a předstíral pomatení, aby otupil bdělost lapků, aby si jej přestali všímat.

Kněžic nedával najevo svůj spěch. Dobře věděl, že tu nevydrží věčně, že slábne, a také se hospodský může každým dnem rozhodnout jej zabít. Nenápadně se proto snažil vysvobodit se co nejrychleji, zároveň však čekal na vhodnou příležitost. Kdyby jej lapkové spatřili, jak prchá, bez rozmýšlení by ho zastřelili. Pokus má jen jeden. A po dlouhých dnech nejistoty skutečně nastala hodina, v níž mělo být rozhodnuto. Osud celého Černoboru, celého rodu Pozharských a celý mladíkův život se scvrkly do jediného šíleného činu. Ten rozhodne o všem. Nemůže si dovolit jedinou chybu.

Po setmění se lapkové usadili kolem ohně a začali popíjet. Drak po celý den předstíral smrtelné vyčerpání, čímž se mu podařilo bandity přesvědčit, že už není potřeba jej hlídat. Pak už jen čekal, až se lapkové, znudění posedáváním v lese bez řádných povinností, zpíjí tak, že polehají a tvrdě usnou. Zápěstí už měl volné, provazy se mu podařilo roztrhat, ale trpělivě čekal s rukama za zády, aby si nikdo ničeho nevšiml. A když lapkové odpadli a oheň v ohništi pohasl, v tiché tmě započal drak svůj útěk. Když zapadalo slunce a paprsky osvítily rokli, zdlouhavě se modlil k Bohyni, aby mu dala sílu a ochránila jej před rukou nepřítelovou. Nyní se ukáže, zda byly jeho zoufalé prosby vyslyšeny. Zhluboka se nadechl, vytáhl ruce z přetrhaných pout a pomalu vstal. Nohy a záda měl po těch dnech tak ztuhlé a zesláblé, že se musel opřít o strom a jen s velkou námahou učinil první kroky. Dobelhal se k jednomu z vozů, kde ležel jeho oděv

i šavle. Rychle a potichu na sebe navlékl tmavý, krvavě červený přehoz, protože bílá košile by jej ve tmě prozradila, a bledou hlavu ukryl do liščí kůže. Opatrně se opásal a připevnil si šavli k tělu, velmi pomalu, aby kov nezařinčel a nevzbudil opilé bandity. Neustále se po nich díval, jestli se žádný neprobudil. Tep mu divoce bušil v hlavě a v hrudi, jako kdyby mu srdce mělo napětím vyskočit z hrudníku ven. Před pár dny vysílením málem zhynul, ale strach z útěku v něm rozproudil všechny zbytky sil, co v sobě dosud měl.

Pomaličku, jako když se plíží kočka, přiblížil se k uvázaným koním. Jeho hnědák Taras byl naštěstí uvázán hned na samém okraji, navíc z levé strany, takže bylo snadné na něj nasednout. Kozáčtí koně bývali cvičeni k mnoha povelům, rovněž byli naučeni neržát a nefrkat, když viděli někoho přicházet. Taras ke svému pánovi jen otočil hlavu a slechy a kněžic na něj potichu zamlaskal, aby jej upozornil na to, že ho čeká práce. Byl neosedlán, přivázán jenom na jednoduché provazové ohlávce, nebyl čas jej sedlat ani uzdit. Kněžic ho odvázal a za lýkový provaz jej opatrně odvedl přes tábořiště na lesní pěšinu. Mezitím přehodil provaz přes jeho krk a uvázal mu jej pod bradou, čímž si vytvořil krátkou otěž. Taras byl nervózní a začal neklidně křepčit, klusat na místě a trhat hlavou. Byl to vysoký kůň a bez třmenů na něj nebylo snadné nasednout. Kněžic ho odvést dál do lesa a najít pařez nebo kámen, z něhož by nasednul, jenže sotva se začal po nějakém rozhlízet, zaslechl za sebou hlas. Nějaký lapka se probudil a zjistil, že zajatec i kůň jsou pryč. Okamžitě spustil poplach. Mladíkovi udeřilo srdce, kůň se poděsil a rozběhl se. Panická hrůza rozproudila drakovu krev, takže i když měl ruce i nohy ochablé,

pevně se chytil Tarasovy hřívy, vši silou se odrazil od země a vyšvihl se na koňský hřbet. Ještě než se stačil na holých koňských zádech usadit, Taras už cválal pryč. Klekl si do kozáckého sedlu, protože jízda bez sedla je náročná a pro mužské jezdce obzvláště nepohodlná, chopil se krátkých otěží, přidržel se hřívy a nechal Tarase utíkat, pobízející ho hlasitým mlaskáním. Ale Taras nepotřeboval ujišťovat o nutnosti útěku. Slyšel za sebou povyk nadělaný bandity, kteří se rozespale, avšak ve strachu, vrhali na neosedlané koně a pustili se za kněžicem.

Tma byla taková, že nebylo vidět na krok a kněžic musel důvěřovat svému koni, že cítí terén, a pěšině, že je někudy vyvede z lesa, kde hvězdy a dorůstající měsíc vrhají aspoň trochu světla. Rozespalí koně nechtěli pronásledovat prchajícího Tarase, který sice také dlouho stál uvázaný, ale hluk za jeho zády jej štvál vpřed prudkým cvalem. Byl to pořádný kůň s dlouhým krokem, a že nesl malou váhu, vytrvale uháněl chladnou nocí. Cítil napětí svého pána, který prchal před jistou smrtí, jež ho pronásledovala. Doufal, že je tma skryje, lapkové na něj nebudou schopni střílet a že se jim někde ztratí. Neměl ponětí o směru ani světových stranách, ale bylo mu zcela jedno, kam utíká tím nekonečným hvozdem, jen aby se zachránil.

Během necelé čtvrt hodiny, která knížeti připadala jako sotva pár minut, je stezka zavedla hluboko do smrkového lesa, kde ani hvězdy nesvítily skrz koruny stromů. Byla zde taková tma, že neviděl ani Tarasovy uši. Musel jen doufat, že kůň ví, kam běží. Neřídil ho, jen se držel. Když uslyšel, jak se dusot kopyt na prašné cestě změnil v šustění trávy, napadlo ho, že se možná dostali na jednu z těch

opuštěných starověkých cest, kterými předtím s kozáky bloudili až k močálu.

Netušil však, která z nich to je, ani kam směřuje, ale v této situaci na tom nezáleželo. Jen si dával pozor, aby drželi směr a nestočili se do kruhu, to by vběhli pronásledovatelům přímo pod ruku.

Taras se už zadýchal a zvolnil tempo. Jeho jezdec se zaposlouchal do zvuků za sebou. Slyšel jen dusot Tarasových kopyt, jeho unavené frkání a svůj vlastní tep, ale za nimi bylo ticho. Zdálo se, že lapkové jsou hodně daleko, nebylo slyšet ani hlasů, ani koní, jako kdyby je les všechny pohltil. Náhle se kůň prudce zastavil. Stezka mu zmizela pod nohama. Vběhl do mladé smrčiny, kněžic se na jeho hřbetě jen tak tak udržel. Chopil se hřívy, přitáhl otež a koně zastavil. Znovu se zaposlouchal. V lese panovalo ticho, přerušované jen Tarasovým funěním. Zdálo se, že lapkům prozatím

unikli, ale stezku ve tmě ztratili. Kníže nechal koně jít chůzí, aby se vydýchal, a schoval se mezi mladé stromky, kde na chvíli zastavil, aby si oba trochu odpočinuli. Ještě dosud neminula půlnoc, pár mil už měli za sebou, ale aby si mohli být jisti, že jsou v bezpečí, museli jít ještě mnohem dál. Až se rozední, nebudou se moci tak snadno schovat.

Po chvíli, když po banditech nebylo stále ani vidu, ani slechu, vypravili se znovu přes porost. Zanedlouho se les rozestoupil a objevila se před nimi široká, kamenitá a pevná cesta, osvětlená měsíčním svitem. Vydali se po ní cvalem a uháněli jako noční přízrak. Stromy podél cesty prořídly a nad hlavami se jim rozzářily tisíce hvězd. Po několika mírných zatáčkách hvozd zmizel úplně a otevřel se před nimi travnatý palouk. Tento pás zarostlé pastviny odděloval divoký bor lapků od mírnějšího, cestami prostoupeného dubového háje. Kněžic se zrovna pustil napříč mýtinou, když k němu dolehlo hvízdání a dusot z levé strany smrkového lesa. Bandité se drželi stezky a nyní ho dostihli. Vyděšen pobídl znaveného Tarase do prudkého cvalu a stočil jej podél boru, aby se skryli v jeho stínu. Měsíc ozařoval palouk tak, že by jejich siluety prozradil. Lapkové se pustili za ním, ale neviděli ho, ani neslyšeli. Kněžici zatrnulo, protože Taras už nemohl dál cválat a zpomalil. Na poslední chvíli jej stočil do lesa a schoval se s ním za mladé stromky, kde se kuň zastavil. Naštěstí se bandité vydali přes palouk a zmizeli v dubovém háji. Minuli je. Pozharski se rozmýšlel, kudy se teď má vydat, aby jim nevběhl přímo do rány. Opatrně vyvedl koně na okraj palouku a podíval se na hvězdy. Snažil se zorientovat.

Na palouku zůstali téměř hodinu. Pozharski čekal, jestli se bandité nevrátí, ale jakmile zmizeli v lese, krajina opět utichla. Taras se mezitím napásl a síly se mu vrátily. Kněžic se rozhodl vydat se na opačnou stranu dál po kamenité pěšině. Na bandity už znovu nenarazili. Několikrát se po cestě zastavili na odpočinek. Už to byly nejmíň dvě hodiny, co opustili palouk. Nevěděli, kolik uběhnutých

mil může znamenat jedna přestávka, ale bylo jisté, že jsou již hodně daleko. I kněžic už byl vyčerpaný, jízda na neosedlaném koni je až překvapivě náročná a přeci jen byl po mnoha dnech v zajetí vysílen hladem a nemocí. Když dorazili na malou travnatou mýtinu ohraničenou buky, rozhodl se zastavit. Uvázal Tarase ke stromu, aby se mohl pást, a sám ulehl na zem do vysoké trávy, kde okamžitě tvrdě usnul.

7.

Když liška zaslechne vráskot králíka, příběhne, ale ne proto, aby mu pomohla.

– Thomas Harris: Mlčení jehňátek

Zalozhneva, která již tou dobou se svou kompanií pročesávala les, nevěděla, jakou má konkurenci. Kompanie nebyla jedinou frakcí, která té noci pátrala po ztraceném šlechtici. Do lesa vyrazili hraničáři, kteří si mezitím stačili uvědomit svou chybu, a to že došlo k záměně hejtmana Kroczewskiho s mladým Pozharskim, a stejně jako frakce hospody se vydali prchajícího mladíka co nejrychleji a nejtajněji zabít. Nedlouho po nich z Osady vyrazili Orlenburčané, kteří již znali Černoborský hvozď z četných archeologických výprav, a také kočovníci, kteří lesem tak jako tak museli projít. A všech pět frakcí se pustilo napříč borem, navzájem o sobě nevědouce, aby během jasné noci lapili kněžice jako štvaného jelena, někteří, aby jej zachránili, jiní, aby jej dorazili. Byl to velkolepý hon na draka, jehož výsledek byl jen v rukou Bohyně. Jen ona rozhodne, s kým se zkrříží drakova cesta, bude-li zachráněn, nebo padne.

Pozharski však o žádném honu nevěděl. Jediný, před kým utíkal, byli bandité z hospody a nenapadlo ho, že by po něm mohl jít ještě někdo jiný. Hospodu stačil setřást a o nikoho dalšího se nestaral. Hvozď však za nocí nebyl tak klidný a tichý, jak se mu při divoké

jízdě zdálo. A nebyla to jen divá zvěř, která pocestným přespávajícím v lesích naháněla strach; proslýchalo se, že se borem potulují démoni a duchové nepokřtěných, starodávné entity a příšery z domorodých legend, neklidné duše umučených, obětovaných a těch, kteří v divokých lesích zmizeli beze stopy. Poljanští vlci znali podobné příběhy ze stepi, kde se duchové a přízraky objevovali po setmění okolo mohyl a starých pohřebišť, a mezi kozáky neexistoval snad nikdo, kdo by se podle vlastních slov nikdy s žádným přízrakem nesetkal. Staří kozáci vyprávěli o podivných mlhách stoupajících z trávy, ve kterých i celý pluk jízdy může nadobro zmizet, o rozpadlých hrobkách daleko od vesnic, o kterých nikdo neví, kdo ani proč byl v tak odlehlých místech pohřben, a ze kterých vylézají upíři a umrlci, kteří žízní po krvi živých bytostí a jejich duše odvádí na onen svět.

Taras se popásal vedle svého spícího pána, ale nedokázal být klidný. Neustále zvedal hlavu, otáčel uši a věřil, zatímco dál přežvykoval trávu. Měl pocit, že jej z lesa něco pozoruje, ale protože byl uvázan, nemohl se dát na útěk. Necítil však vlky ani medvěda, kolem obcházelo jen cosi znepokojujícího, světlého a beztvareho, co tu a tam vykouklo zpoza stromu a opět zmizelo. Neuplynula ani hodina, když se z hloubi temného boru ozvalo vytí. Nebylo to však vytí vlka ani psa, ale přidušené, jakoby zpěvné kvílení přicházející z lůna pekel. Snad hejkal? Taras neklidně hrábnul kopytem a natáhl hlavu ke spícímu pánovi. Začal do něj rýpat nozdrami, funět mu do tváře a pyskem ocumlávat lem košile, jako kdyby se jej snažil probudit. Drak sebou několikrát škubnul, snad se probouzel